

# GELİR VERGİSİ KANUNU İÇ GENELGESİ SIRA NO : 1995/1

|            |                      |
|------------|----------------------|
| Belge türü | İç Genelge           |
| Kanun      | GELİR VERGİSİ KANUNU |

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.40/4085-10 ANKARA

KONU : 13.01.95 02260

GELİR VERGİSİ KANUNU İÇ GENELGESİ

SIRA NO: 1995/1

.....VALİLİĞİ

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğüne)

Bakanlığımıza yansıyan olaylardan mükelleflerin işletmelerine dahil nakil vasıtalarının hayat standardı uygulamasında ayrı bir işyeri sayılıp sayılmayacağı konusunda tereddüte düşüldüğü anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116. maddesinde yer alan hayat standardı esası, 3689 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 35. madde ile yeniden düzenlenmiş ve bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar 165 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Söz konusu Tebliğin (5/a-aa-i) bölümünde, bir tek işyerinde ticari faaliyette bulunan ve herhangi bir adi ortaklık veya kollektif şirket ile komandit şirkete ortak olmayan ticari kazanç sahiplerine uygulanacak temel göstergenin, mükellefin faaliyetini yaptığı yöreye ait tutarı ile bir defa dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Aynı Tebliğin (5/a-aa-ii) bölümünde ise, birden fazla işyerinde faaliyette bulunan ve adi ortaklık veya kollektif şirket ile komandit şirkete ortak olmayan ticari kazanç sahiplerinde temel gösterge tutarının, birden sonraki her bir işyeri için %50 oranında artırılarak uygulanacağı belirtilmiş, ayrıca aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

"... 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 156. maddesinde 'Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette işyeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai ve mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir.' hükmü yer almıştır.

Hayat standardı esasının uygulanmasında işyeri deyiminden, müşteriye mal teslimi veya hizmet ifasının yapıldığı işyerleri anlaşılacaktır. İşyeri tanımı kapsamına giren ve müşteriye mal teslimi veya hizmet ifasının yapılmadığı; iş merkezi, garaj, depo, imalathane, fabrika gibi işyerleri, işyeri olarak anlaşılmayacaktır. Ancak, bu yerlerde aynı zamanda müşteriye mal teslimi ve hizmet ifasının da yapılması halinde, bu işyerleri de birden fazla işyerine ait temel gösterge tutarının tespitinde işyeri olarak dikkate alınacaktır.

Öte yandan, müşteriye hizmet verilen garaj, oto-park, soğuk hava deposu, emanet deposu gibi yerler ile nakliyecilikle uğraşan mükelleflerin işletmelerine dahil ve taşımacılık işinde kullandıkları her bir taşıma aracı ayrı birer işyeri olarak kabul edilecektir.

Yapmış oldukları ticari faaliyetleri nakliyecilik olmayan mükelleflerin, kendilerine ait ticari emtiayı taşımak amacıyla kullandıkları, işletmelerine dahil taşıma araçları, işyeri olarak kabul edilmeyecektir. Örneğin dayanıklı tüketim malı, mobilya, tüpgaz, ekmek gibi malların satışı işi ile uğraşan mükelleflerin münhasıran sattıkları malları müşterilerine teslim amacıyla kullandıkları, işletmelerine dahil nakil vasıtalarının bulunması halinde, bu mükelleflerin hayat standardı temel gösterge tutarlarının hesaplanmasında bu araçlar, ayrı bir işyeri olarak dikkate alınmayacaktır. Ancak, bu gibi mükelleflerin nakil araçları ile aynı zamanda nakliyecilik de yapmaları halinde, bu nakil araçlarının ayrı bir işyeri olarak değerlendirileceği tabiidir."

Buna göre, ticari faaliyeti nakliyecilik olmayan mükelleflerin kendilerine ait ticari emtiayı taşımak amacıyla kullandıkları işletmelerine dahil taşıtlar, hayat standardı uygulamasında aşağıdaki esaslar çerçevesinde dikkate alınacaktır.

1- Tüpgaz bayileri emtia satışlarının önemli bir kısmını, özellikle bu emtianın taşıma gücü nedeniyle, işyerlerinde değil işletmelerine dahil taşıtlar ile gezici olarak gerçekleştirmektedirler. Satılan emtia bu taşıtlar ile müşterinin evine ya da işyerine teslim edilmektedir. Bu niteliği nedeniyle sipariş üzerine mal teslimi olsun olmasın tüpgaz bayilerinin kendilerine ait emtiayı taşımakta kullandıkları taşıtlar hayat standardı uygulamasında ayrı bir işyeri sayılmayacaktır.

2- Toptan emtia ticareti ile uğraşanların satışını yaptıkları emtiayı müşterilerinin işyerlerine veya

gösterecekleri diğer yerlere taşıyarak burada teslim etmeleri yaygın bir uygulama olup bu şekildeki satış ve emtia teslimi sipariş üzerine ya da sipariş olmaksızın gerçekleşebilmektedir. Diğer taraftan, işletmeye dahil taşıtlar ile sipariş üzerine emtia teslimi sırasında müşterinin yeni siparişlerinin alınması ve taşıtta mevcut ise bu emtianın anında teslimi veya bu taşıtlar ile müşteriye zaman zaman gidilerek yeni siparişlerinin alınması ve yine taşıtta mevcut ise talep edilen emtianın anında teslimi toptan emtia ticaretinin normal ve mutad işleyiş tarzıdır. Bu bakımdan, toptan emtia ticareti ile uğraşanların da işletmelerine dahil taşıtların, yukarıda açıklanan şekilde işletmeye ait emtianın müşteriye taşınmasında kullanılması durumunda, bu taşıtlar hayat standardı uygulamasında ayrı bir işyeri olarak değerlendirilmeyecektir.

3- Perakende emtia ticareti ile uğraşanların işletmelerine dahil taşıtlar ile işyerlerinin dışında gezici olarak pazar, köy, kasaba veya benzeri yerlerde faaliyette bulunmaları halinde, bu taşıtlar ile yapılan faaliyet müşteri kitlesi ve diğer unsurları ile ayrı bir işletme hüviyeti kazandığından hayat standardı uygulamasında ayrı bir işyeri olarak kabul edilecek ve bu şekilde kullanılan taşıtların her biri için mükellefin temel gösterge tutarına, bu tutarın %50'si oranında bir ilave yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

**Bakan a.**

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026